

Macbeth

Belangrijkste personen: Macbeth: hoofdpersoon, Thane of Glamis (Schotse edelman) Lady Macbeth: zijn vrouw Koning Duncan: de koning van Schotland Banquo: vriend van Macbeth, Thane of Lochaber (Schotse edelman), net als Macbeth generaal in het leger van koning Duncan Malcolm: de oudste zoon van koning Duncan Macduff: Thane of Fife (Schotse Edelman)

Het verhaal begint met drie heksen.

Fair is foul, and foul is fair. (heksen, act 1, scene 1)

Dit thema, de vermenging van helder en troebel (fair is foul and foul is fair) komt in het hele verhaal terug.

De voorspellingen van de drie heksen

Macbeth en zijn vriend Banquo keren terug van veldslagen, die ze succesvol hebben geleverd. In het leger van koning Duncan hebben ze dapper gevochten en gezegevierd. Dan ontmoeten ze drie heksen, the weird sisters. De heksen spreken Macbeth aan met Thane of Glamis. Dat is niet zo vreemd, want dat is inderdaad zijn titel, maar daarna noemen ze hem Thane of Cawdor en vervolgens voorspellen ze zelfs dat hij koning zal worden. Tegen Banquo zeggen de heksen dat zijn kinderen koning zullen zijn, maar Banquo zelf niet.

Niet veel later komt een boodschapper van de koning Macbeth het blijde nieuws brengen, dat hij de nieuwe Thane of Cawdor is, als dank voor zijn dappere optreden in het leger van de koning. Hiermee is de eerste voorspelling van de weird sisters uitgekomen!

Banquo vertrouwt het allemaal niet:

And oftentimes, to win us to our harm,
The instruments of darkness tell us truths,
Win us with honest trifles, to
betray's In deepest consequence. (Banquo, act 1, scene 3)

Maar Macbeth begint alvast voorzichtig te dromen:

If chance will have me king, why, chance may crown me. (Macbeth, act 1, scene 3)

Macbeth heeft ondertussen bericht van het blijde nieuws vooruitgestuurd naar zijn vrouw, Lady Macbeth. Zowel de voorspellingen van de weird sisters als het nieuws dat hij de nieuwe Thane of Cawdor is. Bovendien heeft hij aangekondigd dat koning Duncan te gast zal zijn in hun kasteel in Inverness.

Lady Macbeth is een eerezuchtige vrouw. Ze beseft dat de laatste voorspelling van de heksen niet zomaar in vervulling zal gaan, vooral ook omdat koning Duncan een troonopvolger heeft, zijn oudste zoon Malcolm. Macbeth en zijn vrouw zullen er dus wel iets voor moeten doen om de laatste voorspelling van de heksen uit te laten komen. Terwijl Lady Macbeth al bloedige plannen heeft, beseft ze dat ze haar man zal moeten bewerken. Ze vraagt zich af of Macbeth het in zich heeft:

Glamis thou art, and Cawdor; and shalt be What thou art promised. Yet do I fear thy nature; It is too full o' the milk of human kindness To catch the nearest way: thou wouldst be great; Art not without ambition; but without The illness should attend it. (Lady Macbeth, act 1, scene 5)

Als Macbeth thuis komt, probeert ze hem over te halen om koning Duncan 's nachts in zijn slaap te vermoorden. Macbeth voelt niks voor dit kwalijke plan en verdedigt zijn standpunt als volgt:

I dare do all that may become a man; Who dares do more, is none. (Macbeth, act 1, scene 7)

Een gruwelijke daad

Macbeth is echter geen partij voor zijn vrouw en uiteindelijk gaat hij 's nachts op moordtocht. Lady Macbeth heeft de bewakers van de koning gedrogeerd, zodat Macbeth rustig zijn gang kan gaan. Het enige wat Macbeth nog in de weg zit, is zijn

geweten. Als hij op weg gaat om het gruwelijke verraad te plegen om als gastheer zijn gast en tevens zijn koning te vermoorden, speelt zijn geest een spelletje met hem. Voor zijn geestesoog verschijnt het moordwapen, een dolk. Het wapen wijst hem als het ware de weg naar het slaapvertrek van de koning.

Is this a dagger which I see before me, The handle toward my hand? Come, let me clutch thee; I have thee not, and yet I see thee still. Art thou not, fatal vision, sensible To feeling as to sight? or art thou but A dagger of the mind, a false creation, Proceeding from the heat-oppressed brain? I see thee yet, in form as palpable As this which now I draw. (Macbeth, act 2, scene 1)

Macbeth gebruikt de dolken van de schildwachten, zodat de verdenking op hun valt, maar is zo in de war door zijn daad dat hij de dolken meeneemt. Hij weigert om terug te gaan, dus pakt Lady Macbeth het heft in handen en legt het moordwapen naast de dode koning.

Als de volgende morgen de moord wordt ontdekt, doodt Macbeth in woede de schildwachten. Malcolm en Donalbain, de zoons van koning Duncan, ruiken onraad en slaan op de vlucht, waardoor de verdenking van de moord op hun valt. Macbeth wordt koning. De laatste voorspelling is uitgekomen.

Geen weg terug

Met de moord op koning Duncan, heeft Macbeth ook zijn eigen gemoedsrust vermoord. Hij kan niet meer slapen. Ook Lady Macbeth is eigenlijk niet zo blij met het resultaat als ze vantevoren had gedacht:

Nought's had, all's spent Where our desire is got without content. 'Tis safer to be that which we destroy Than, by destruction, dwell in doubtful joy. (Lady Macbeth, act 3, scene 2)

Tussen Banquo en Macbeth groeit het wantrouwen. Macbeth is alle grenzen van het fatsoen inmiddels gepasseerd en geeft opdracht Banquo en zijn zoon Fleance te vermoorden. De

moordenaars doden Banquo, maar kunnen niet voorkomen dat Fleance ontsnapt. Tijdens een banket dat Macbeth geeft voor alle edellieden van Schotland, wordt Macbeth weer geplaagd door zijn oververhitte fantasie als hij de geest van Banquo ziet en daarop reageert. De Schotse edelen beginnen te vermoeden dat er een vies spelletje is gespeeld en het wordt onrustig in Schotland.

Drie nieuwe voorspellingen

Zijn geweten maakt hem stapelgek en om zijn geest weer tot rust te brengen gaat Macbeth opnieuw op bezoek bij de drie heksen. Die doen wederom drie voorspellingen. Macbeth krijgt achtereenvolgens te horen dat hij moet oppassen voor Macduff, de Thane of Fife, dat hij niet hoeft te vrezen voor iemand die uit een vrouw geboren is en dat hij veilig is zolang het Birnam bos niet naar Dunsinane hill komt.

Macbeth! Macbeth! Macbeth! beware Macduff; Beware the thane of Fife. (First Apparition, act 4, scene 1)

Be bloody, bold, and resolute; laugh to scorn The power of man, for none of woman born Shall harm Macbeth. (Second Apparition, act 4, scene 1)

Macbeth shall never vanquish'd be, until Great Birnam wood to high Dunsinane hill Shall come against him. (Third Apparition, act 4, scene 1)

Macbeth is enigszins gerustgesteld, want die nieuwe voorspellingen kunnen immers nooit uitkomen. Macduff is ondertussen naar Engeland gevlucht en besluit samen met Malcolm, de oudste zoon van koning Duncan, te vechten tegen landverrader Macbeth. Omdat Macduff in Engeland buiten het bereik van zijn moordlustige handen is, besluit Macbeth om Macduff's hele familie, inclusief zijn kinderen, uit te moorden.

Als Macduff dit hoort, wil hij het niet meer uitstellen, maar Macbeth direct aanvallen. Velen sluiten zich bij hem aan.

Lady Macbeth wast haar handen, maar niet in onschuld

Ondertussen gaat het niet zo goed met Lady Macbeth. Zij wordt geplaagd door de brute moord op koning Duncan, die steeds door haar hoofd speelt. Al slaapwandeland herleeft ze alles steeds weer opnieuw. Daarbij maakt ze wasbewegingen met haar handen en jammert dat haar bebloede handen nooit meer schoon zullen worden. Uiteindelijk breekt ze en pleegt zelfmoord. Als Macbeth ter ore komt dat zijn vrouw is gestorven, zegt hij het volgende:

She should have died hereafter; There would have been time for such a word. Tomorrow, and tomorrow, and tomorrow Creeps in this petty pace from day to day To the last syllable of recorded time; And all our yesterdays have lighted fools The way to dusty death. Out, out, brief candle! Life's but a walking shadow, a poor player That struts and frets his hour upon the stage, And then is heard no more. It is a tale Told by an idiot, full of sound and fury, Signifying nothing. (Macbeth, act 5, scene 5)

De voorspellingen komen uit

Het lijkt erop of Macbeth zich op zijn dood voorbereidt. Op een bepaald niveau is hij zich bewust dat zijn 'hour upon the stage' bijna ten einde is, maar nog steeds voelt hij zich onoverwinnelijk, zelfs als het bos van Birnam oprukt naar Dunsinane. Om hun aantallen te camoufleren hebben alle mannen in het leger van Malcolm en Macduff namelijk een tak van het Birnam bos afgekapt en rukken ze zo op naar het

kasteel, waardoor het lijkt of het bos naar Dunsinane marcheert. Uiteindelijk komt het tot een treffen tussen Macduff en Macbeth. Nog steeds voelt Macbeth zich almachtig, want hij heeft immers niks te vrezen.

I bear a charmed life, which must not yield To one of woman born. (Macbeth, act 5, scene 8)

Maar Macduff helpt hem rap uit de droom:

Despair thy charm; And let the angel whom thou still hast served Tell thee, Macduff was from his mother's womb Untimely ripp'd. (Macduff, act 5, scene 8)

Macduff is met de keizersnee ter wereld gekomen, dus voor zijn geboorte uit de buik van zijn moeder gesneden. Pas dan begrijpt Macbeth dat hij is beetgenomen door de weird sisters, die hem met hun voorspellingen een vals gevoel van veiligheid hebben gegeven. En zo komt de schurk, aan het begin van het verhaal nog een goede en edele man, aan zijn welverdiende, enigszins bloederige eind. Macduff doodt hem en Malcolm wordt koning van Schotland. Jaren later komt ook de laatste voorspelling van de weird sisters uit: Banquo's kleinkinderen worden koning van Schotland.

The End